

Emne, ikke blot herinde, men ogsaa ude i Landet ved de Tusinder af georgeistiske Møder. Jeg har selv overværet en hel Del af disse Møder og deltaget i Diskussionen, jeg husker, at jeg en Gang diskuterede med en Sagfører, som var kommet her fra Sjælland over til Jylland for at fortælle de jyske Husmænd, hvorledes Jorden skulde beskattes; naturligvis blev jeg den underlegne i den Debat, i alt Fald i den Tilslutning, de to Talere fik ved den paa-gældende Lejlighed. Disse meget begejstrede Georgeister formaaede ofte ikke at give egentlige konkrete Udtryk for, hvad det var, der skulde ske, og jo mere begejstrede de var, des mere forvirrede de som oftest deres Omgivelser. Men denne Begejstring lod Folk forstaa, at det var noget nyt, man oprullede, en ny Tid, en Idealitet, der laa højt over det, vi andre gik og stampede i, og det vakte Begejstring. Menneskene søger altid efter det mærkelige, det højt liggende; vi ved, hvordan man i gamle Dage søgte efter de vises Sten, og Georgeisterne har i vor Tid nærmest indtaget Pladsen.

Nu kan man høre saa meget om det og beskæftige sig saa længe med det, at man er tilbøjelig til at sige: Alting maa have en Ende, ogsaa dette, og findes der virkelig noget godt i de foreliggende Tanker, ja, saa stiller jeg mig ikke utilbøjelig til at gennemføre dem. Jeg er ikke født Fjende af disse Tanker, heller ikke af de Mennesker, som har forfægtet dem. Ikke dem alle sammen; der har været brave Folk, Idealister, imellem. Utvivlsomt ogsaa nogle, som maaske mere har haft politisk Spekulationshensigt; det er dog naturligvis vanskeligt i den Forstand at skille Kornet fra Klinten. Født Modstander af disse Tanker er jeg imidlertid ikke, og er der noget rigtigt og godt i en Del af det, saa lad os se paa det, og lad os ogsaa gennemføre det.

Dette: Grundværdibeskatning kontra Ejendomsskyld, er jo ofte blevet forstaaet af mange Mennesker som noget forfærdeligt, som noget revolutionerende, noget samfundsomvæltende, og vi har jo ogsaa ved denne Lejlighed hørt flere konservative Talere korse sig over de Rædsler, der kan ventes, hvis noget saadant gennemføres. Jeg mener ikke, der er saa stor Forskel. Disse to Beskatningsmaader er overordentlig væsensbeslægtede, og det er jeg netop gaaet ud fra, naar jeg har taget til Orde imod Grundværdibeskatningen. Jeg har nærmest betragtet den som værende overflødig, bl. a. fordi dette for-

træffelige og rigtige Princip: lige Skat paa lige Jord, utvivlsomt ogsaa, som af flere Talere bemærket, i Hovedtrækkene kan naas ved Ejendomsskylden, naar man tager Fradragene i Betragtning. Men det kan ikke nægtes, at det selvfølgelig naas fuldt saa stringent og rigtigt ved den rene Jordbeskatning. Vi har jo haft en Mængde Prøvetaksationer i denne Anledning, de første, ligger allerede langt tilbage i Aarene, og de har vist, at nogen større Forskydning mellem Landbrugsejendommene indbyrdes vil der ikke ske ved, at man gaar fra Ejendomsskylden med den lovmæssige Fradrag over til en Grundskyld. Derimod viste det sig, at alle købstadlignende Ejendomme i Landdistrikterne vilde faa et Skatteafslag, som saa alle de øvrige Landboere, enten de var store eller smaa, vilde komme til at bære, og derfor er der i og for sig noget mærkeligt i, at denne Beskatningsform særlig vandt Tilslutning ude paa Landet, medens den i Byerne ikke fik nær den samme Tilslutning undtagen hos disse enkelte Idealister, som jeg skildrede før. Men baade min og mange andres Imødegaaelse gik ud paa at paavise, at Forskellen var saare ringe, og dermed skulde man jo i og for sig have haabet og ventet, at denne Agitation var ophørt, for naar man siger: det er omtrent lige meget — saa følger man sig ofte. Men ikke desto mindre ser man stadig, naar Husmandsorganisationerne holder Møde, at der vedtages Resolutioner om Ejendomsskyldens Afløsning med en Grundværdibeskatning. Jeg synes, at vil den ene ikke komme den anden i Møde, saa kan den anden komme den ene i Møde, naar det er omtrent det samme. Vi har jo et gammelt bevinget Ord, der siger: Skidt med, hvad det koster, bare Tøsen morer sig. Men naar det ikke koster noget at lade Tøsen more sig, hvorfor i Alverden skal vi saa holde os tilbage?

Men der er altsaa en Mængde Mennesker, der har sat sig i Hovedet, at en Grundværdibeskatning er det eneste saliggørende, at den vil bringe saa meget godt, og da vi andre eller en Del af os mener, at der ikke derved vil ske noget egentligt slet, og at den Beskatning i meget er lig den nuværende, er jeg, selv om jeg ligesom andre kan være ret haardnakket i mine Standpunkter, tilbøjelig til at sige: Nu har vi hørt paa det i saa mange Aar, saa lad os faa det nye frem, og saa kan det jo være, vi kan komme til at snakke om noget andet. Maaske vil enkelte